

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 428
din 05.11.2018

Dosar nr: 345/2018

Petiția nr: 2771/11.05.2018

Petent:

Reclamat:

Obiect: hărțuire pe criteriul aspectului fizic, orientării sexuale atribuite și numelui

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1.

I. 2. Numele și domiciliul reclamatului

2.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul consideră că afirmațiile reclamatului privind numele, aspectul fizic și orientarea sexuală încalcă dreptul la demnitate.

III. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Părțile au fost citate pentru data de 19.06.2018 (filele 10-11 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

6. La audierea din 19.06.2018 părțile nu s-au prezentat.

7. Citația reclamatului s-a întors, cu precizarea că reclamatul s-a mutat (fila 12 din dosar).

8. S-a solicitat Direcției pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date domiciliul reclamatului (filele 13-14 din dosar).

9. S-a comunicat către CNCD domiciliul reclamatului (fila 15 din dosar).

10. Părțile au fost recitate pentru data de 11.09.2018 (filele 17-18 din dosar).

11. La audierea din 11.09.2018 părțile nu s-au prezentat.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

17. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 2771/11.05.2018** (filele 1-2 din dosar) petentul arată că reclamatul îi trimite mesaje prin care râde de numele lui, de aspectul fizic și de orientarea sexuală doar pentru faptul că are părul lung și în coadă la spate.

A depus la dosar înscrisuri (filele 3-9 din dosar).

18. Petentul, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 4896/01.08.2018** (fila 16 din dosar), a solicitat informații privind soluționarea dosarului.

Susținerea reclamatului

19. Reclamatul nu a depus la dosar punct de vedere.

V. Motivele de fapt și de drept

17. Colegiul director constată că reclamatul a trimis către petent o serie de mesaje sub formă de SMS în care, între altele, afirmă următoarele:

- „ai capul de broasca țestoasa aligator, cind ma uit la tine ma pis pe mine de ris, esti un gunoi, am sa te operez si te fac femeie nebunulee”;
- „am sa iti tai pula turcule”;
- „te fac femeie, si am sa te pulanesc pina cind se alege praful de tine si sa te manince cancerul”;
- „Aurel, nu este tatal tau... turcoaica nu stie cu cine tea facut, ca sa futut cu pule multe”;
- „parca esti un clovn”.

Reclamatul a repetat de cel puțin 14 ori astfel de mesaje.

18. Conform art. 2 alin. 5 al **O.G. nr. 137/2000**, „constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”.

19. Colegiul director constată că mesajele trimise sub formă de SMS duc la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant și chiar și ofensiv, pe criteriul aspectului fizic, orientării sexuale atribuite și numelui. În consecință fapta reclamatului reprezintă hărțuire.

20. Conform prevederilor **O.G. nr. 2 din 2001**, art. 5 alin. 2 lit. a, coroborată cu art. 6 și art. 7, Colegiul director aplică sancțiunea de avertisment, având în vedere următoarele:

- a) discriminarea a vizat o persoană;
- b) fapta nu s-a săvârșit în public;
- c) reclamatul nu a mai fost sancționat anterior.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu 6 voturi pentru și 2 voturi împotriva ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. faptele sesizate reprezintă hărțuire și discriminare multiplă conform art. 2 alin. 5 coroborate cu art. 2 alin. 6 din **O.G. nr. 137/2000**;

2. aplică sancțiunea de avertisment conform prevederilor **O.G. nr. 2 din 2001**, art. 5 alin. 2 lit. a, coroborată cu art. 6 și art. 7;

3. o copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIU SORINA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Data redactării: 06.11.2018

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: Haller István

Opinie separată exprimată de Jura Cristian și Gheorghiu Luminița:

Dreptul la demnitate este un drept protejat atât prin dispoziții constituționale, cât și printr-o serie de dispoziții legale prevăzute în art. 72 și alte articole incidente din Noul Cod Civil, art. 3 pct. 1 din Legea nr 61/1991 privind sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice coroborată O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, precum și art. 15 din OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Constituția României prevede la art. 30 (6) următoarele: "Libertatea de exprimare nu poate prejudicia **demnitatea**, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine".

Art. 72 din Codul Civil: Dreptul la demnitate:

"(1) Orice persoană are dreptul la respectarea demnității sale.

(2) Este interzisă orice atingere adusă onoarei și reputației unei persoane, fără consimțământul acesteia ori fără respectarea limitelor prevăzute la art. 75."

Conform art. 2 pct. 1 din Legea nr 61/1991 privind sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, săvârșirea în public de fapte, acte sau gesturi obscene, proferarea de injurii, expresii jignitoare sau vulgare, amenințări cu acte de violență împotriva persoanelor sau bunurilor acestora, de natură să tulbure ordinea și liniștea publică sau să provoace indignarea cetățenilor ori **să lezeze demnitatea** și onoarea acestora sau a instituțiilor publice se sancționează cu amendă cuprinsă între 200 și 1000 lei.

Art. 15 din OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare nuanțează protejarea dreptului la demnitate astfel: "Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidenta legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propaganda naționalist șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament **care are ca scop sau vizează atingerea demnității** ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia."

O persoană care consideră că i-a fost adusă o atingere demnității poate apela la forme diferite pentru realizarea dreptului și pentru sancționarea celui/ celor care au produs acea încălcare.

Înainte de a dezbate problema apărării drepturilor nepatrimoniale pe latură civilă, trebuie menționat faptul că **dispozițiile Codului penal actual care incriminau faptele de insultă și calomnie, au fost abrogate** prin art. I pct. 56 din Legea nr. 278/2006.

1. **Persoana care consideră că i-a fost adusă o atingere demnității poate intenta un proces civil împotriva persoanei care a comis acea atingere.**

Condițiile generale ale răspunderii civile delictuale sunt:

- a) existența prejudiciului;
- b) existența faptei ilicite;
- c) existența raportului de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu;
- d) existența vinovăției.

Noul Cod civil, care a intrat în vigoare la 1 octombrie 2011, prevede faptul că orice persoană are dreptul la libera exprimare, însă această libertate cunoaște o serie de limitări pentru a nu se aduce atingere vieții private. Pentru a proteja dreptul la viață privată și dreptul la imagine, Noul Cod enumeră în art. 74 acele **acțiuni care ar aduce atingere vieții private: înregistrările audio/video în spațiul privat, anchetele despre viața privată, interceptările telefonice fără acord, difuzarea de informații și dezbateri privind viața personală, fără acordul persoanei în cauză.**

Reglementările din noul Cod civil cu privire la dreptul la libera exprimare (art. 70), dreptul la viață privată (art. 71), dreptul la demnitate (art.72), dreptul la propria imagine (art.73) nu au un caracter de noutate absolută. Așa cum arătam și mai sus, în Constituție la art. 30 se prevede că libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

Noul Cod civil, prin dispozițiile prevăzute de articolele 252 – 257 încearcă să asigure un echilibru între două drepturi în egală măsură garantate prin Constituție cât și prin Convenția Europeană a Drepturilor Omului, respectiv: dreptul la libera exprimare și dreptul la respectarea vieții private.

Art. 252 intitulat ocrotirea personalității umane, prevede că orice persoană fizică are dreptul la ocrotirea valorilor intrinseci ființei umane, cum sunt viața, sănătatea, integritatea fizică și psihică, demnitatea, incertitatea vieții private, libertatea de conștiință, creația științifică, artistică, literară sau tehnică.

Neștimărită a unei astfel de reglementări a fost datorată în primul rând de dezincriminarea faptelor de insultă și calomnie, prin lărgirea dreptului la liberă exprimare, dar și de concepția de la nivel european în sensul că dreptul la viață privată este un drept absolut și intangibil.

De asemenea, conform art. 255 din NCC, orice persoană care se consideră vătămată în dreptul său la demnitate sau viață privată va putea solicita instanței de judecată luarea unor măsuri provizorii sub aspectul conservării probelor. Luarea acestor măsuri cu caracter provizoriu pot fi dispuse de către instanța de judecată doar dacă se face dovada că atingerile aduse drepturilor reclamate privesc acțiuni ilicite actuale și iminente iar consecințele continuării acestor acțiuni va duce la crearea unui prejudiciu greu de reparat.

2. Persoana care consideră că i-a fost adusă o atingere demnității poate apela și la aplicarea prevederilor art. 2 pct. 1 din Legea nr 61/1991 privind sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice. În acest caz contravențiile se constată de către primar, împuterniciții acestuia, de către ofițerii sau agenții de poliție ori de către ofițerii, maiștrii militari și subofițerii din jandarmerie, precum și, pentru faptele constatate în zona specifică de competență, de către polițiștii de frontieră. În cazul contravențiilor pentru care legea prevede sancțiunea amenzii, agentul constator, odată cu constatarea, aplică și sancțiunea.

3. Persoana care consideră că i-a fost adusă o atingere demnității poate depune o petiție la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

În condițiile în care persoana lezată decide să se adreseze CNCD, Colegiul Director al CNCD va analiza în ce măsură sunt incidente prevederile art 15. din OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Având în vedere argumentele exprimate mai sus, considerăm că în speța de față nu pot fi incidente prevederile art. 2 alin. din O.G. nr. 137/2000, deoarece prin transmiterea unor mesaje de tip sms nu se poate crea un "cadru". Un cadru presupune participarea sau informarea mai multor persoane. Mai mult decât atât, aceste mesaje sunt private, ele nu au caracter public.

Sancționarea simplei transmiteri a unui mesaj de tip sms nu se încadrează nici în litera, dar nici în spiritul OG nr. 137/2000. Subliniem faptul că OG nr. 137/2000 reprezintă transpunerea în legislația națională a Directivei 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, precum și a Directivei 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă

Chiar dacă legislația națională, în speță, OG nr. 137/2000, conține o listă deschisă de criterii, totuși cele două directive fac trimitere numai la rasă sau origine etnică, respectiv, apartenență religioasă sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă.

Considerăm că acțiunea de transmitere a unor sms-uri cu conținutul indicat mai sus excede sferei de aplicare a OG nr. 137/2000 și petentul are posibilitatea de a se adresa instanței competente.

Data redactării: 04.01.2019

Red.: Jura Cristian